

הבהלה

הצילו מישהו רוצה להידבר! אין סכנה גדולה מזו!

ההתנחלות הציונית כמאה השנים האחרונות היתה מיפעל היסטורי גדול, אך הוא היה מלווה במעשים ותופעות שאין אנחנו מסוגלים להסבירם בקורזרו.

החוויה האמריקאית מכוססת כולה על רצח'עם מחריד, השמדת האינדיאנים, וגם אחרי מאה ומאתיים שנה אין האומה האמריקאית הגדולה מסוגלת להתמודד עם נושא זה. המיפעל הציוני היה מלווה באסון לעם אחר, בגירוש חלק גדול ממנו מן הארץ. ביצירת הטרסאגריה הנוראה של הפליטים, איננו יכולים להסביר זאת לורים, וגם לא לעצמנו.

וכאן מוקד הבעיה. אנחנו פוחדים מפני הידברות עם האויב, ועם הורים — מפני שאנחנו פוחדים קודם כל מפני הידברות עם עצמנו.

איננו רוצים לעמוד לפני הראי. איננו רוצים להיתקל בשאלות שאין לנו תשובה עליהן. אנחנו רוצים לברוח מכל מעמד שבו יעלה צורך בתשובות. אנחנו רוצים בהידברות עצמה את הסכנה הנוראה ביותר.

אחד מודירי, שאמרתי לו זאת הטובע, הוסיף על כך מימד מעניין. המעשים שליוו את המיפעל הציוני נוגדים תכלית ניגוד את המוסר היהודי. שהתפתח במשך דורות רבים. אנחנו דורשים מעצמנו דרישות מוסריות גבוהות יותר מכפי שעושים את עמים רבים אחרים.

על כן הכתיבה בין מעשינו ובין המוסר המדיני בתודעתנו נהיה עניין יותר. ההידברות, שתחשף מעד זה, מפקידה.

דווקא לאיש כמו אריאל שרון, שהוא נטול כל תחושה מוסרית, קל הרבה יותר להידבר עם יאסר ערפאת, מאשר לגולדה מאיר ולמנחם בגין, ואכן, שרון היה מוכן לא פעם להידברות כזאת.

אך אימוסריות אינה פיתרון, הפיתרון הוא בהחלפת הבעיות המוסריות קודם כל בהידברות עם עצמנו. עלינו להתמודד עימה בכנות ובאומץ לב. עלינו למצוא תשובה מוסרית שאנחנו יכולים לחיות עימה, ולייצג אותה בכל הידברות עם זרים, וגם עם היריב עצמו.

ניסיתי לעשות זאת, והבן אין לי בעיה לגבי הידברות עם איש בקיצור נמרץ: ביצענו מיפעל היסטורי כביר ומפואר, המעשה היה מלווה בתופעות שליליות חמורות, כרדפנו אחרי הצדק לעצמנו, גרמנו אייזק משווע לעם אחר, הפלסטיני, לא נתקן אייזק זה עליו גרמנו אייזק חיש, לעצמנו שלנו, אנחנו צריכים להפסי פיתרון אשר יעניק צדק מירב לשיני העמים החיים כיום בארץ. אני מוכן להידבר עם כל אדם, ידדי אי אייב, יהודי או ערבי, על ההיבט להשיג זאת.

ההידברות היא צורך חיוני להשגת כל שלום, חוץ מאשר שלום כפוי מכהוז, שלא חיוק מעמד, כאן בריאת העולם, לא נמצאה דרך אחרת.

גרמה לי שהיה זה הפילוסוף היהודי הגדול, מרטין בובר, שהעלה את הדושישה לדרגה של ערך חיוני, כמעט קודש.

אני הינה בדיקה זו, השתתפתי במאות הידברויות עם אויבים, ולמדתי מן הניסיון שבכל הידברות קורה משהו מיסודי, עמוק ומופלא.

יש דוגמאות ענמאית להושיטה שנים אדם המשתתף בדושיטה אמיתי (להדבריו מהתנחלות היסלומטית עקרה) אינו נשאר בתום ההושיטה אינו האיים שפתה בה.

ההידברות עצמה אינה מביאה, כמובן, את השלום, אבל היא מכשיר חיוני בהרחק לשלום, היא עצמה הדרך לשלום.

אילו היה קם משה רבנו חדיש, והיה משבח את הגדול במימיהם, היה מוסיף העשרת הידברות את הידבר האהדיעשרי, הידבר עם אייביו, ויתכן שהיה מביקש את הידבר הזה בראש הלוהות, כי הוא קודם לכל.

וכל ילד מבין שצריכים להידבר עם מתנגדים כדי לשמור על צדקת עמדתנו. זהו וישזה כדאי וחשוב הרבה יותר מאשר ללכת עם ירידים, התומכים בנו כי מילא.

ש קונסנזוס עולמי לגבי הצורך להביא להידברות בין ישראל ואש"ף, שני האויבים העיקריים בסיכסוך.

אנו המעטים, התומכים ברעיון זה בו ישראל, מתקבלים בעולם כדוברי ההגיון הפשוט. הייתי בוויכוחים רבים בארצות-הברית, אצל האמריקאים, הקריאה להידברות מתקבלת כדבר מובן מאליו, זהו חלק מן המורשה האנגלוי סאכסית הכסיסית.

יש לך סיכסוך עם השכן? שב ודבר איתו. זה FAIR, זה הוגן.

אינך רוצה להידבר איתו? אתה שוגה, אתה מחרחרייב, אינך צודק — ולא חשוב כלל מה מידת הצדק בטענותיך.

זהו גם מוסר היהדות, כמיצוות ספר דברים (פרק כז, פסוק יז): "כי

הירוקים* ליד גשר אלנבי: מה אומר הידבר ה-11?

תקרב אל עיר להילחם עליה, וקראת אליה לשלום". **משמע: אתה חייב לנסות להידבר עם האויב לפני שאתה מקדש עליו מילחמה.**

אך יצחק רבין אמר בשעתו: "לעולם לא נפגש עם אש"ף, אלא בשדה-הקרב" וזהו עמדת הממשלה גם כיום.

כלומר: הפגישה בשדה-הקרב עדיפה על הפגישה ליד השולחן, מוטב להרוג ולהיהרג, ובלבד שלא לדבר עם האויב, מוטב אש"ף רצחני, נוסח אחר ג'יבריל, מאשר אש"ף מתון, נוסח יאסר ערפאת.

ובמיקרה של הירוקים: מיטב להיכנס לריב וליצור מיליוני אויבים חדשים, ובלבד שלא להידבר.

כאשר הצד השני בא ברוב חוצפתו כדי להידבר עימנו, נופל עלינו חיל ורעדה, ארבעה ירוקים קטנים באו לכנסת לשוחח עם הח"כים — ואמות'הסיפים של המישכן רעדו מרוב פחד ותבהלה.

מדוע? מהי הסיבה האמיתית? מה מתרחש כאן במעמקי הנפש?

הביתי לחשוב על כך בימים האחרונים, זה מעסיק אותי מזה שנים.

מה גורם לו לאדם, ולעם שלם, לחוש שפתיחה בהידברות עם אויב כמוה כחורבן בית שלישי? מה גורם לכנסת להיכנס להיסטריה כשבכלי-ביקורת זרים — גם אילו היו עוינים — רוצים להיפגש ולהידבר?

הנה הסבר שלי: **המחשבה על הידברות מטילה עלינו אימת-מוות, מפני שבדיברות עלולים לצוץ נושאים שאנחנו רוצים להרחיק אותם, נושאים שאיננו רוצים אי לחשוב עליהם, קל וחומר להתווכח עליהם.**

שתבוא להידבר, שתיפגש עם אייב ביה ותתחיל להידבר עימם.

הרומנים, המצרים, המערבי-אירופים ורבים אחרים מבקשים מישראל לפתוח בשיחות עם אש"ף, ולוא רק בשקט, תחת מעטה של סודיות, מזכיר האו"ם ורוב מדינות העולם, ובכללן כמעט כל מדינות-ערב, מבקשים שישראל תבוא לוועידת-שלום בינלאומית, שבה ישתתפו, "כל הצדדים המעוניינים, וביניהם ישראל ואש"ף".

יאסר ערפאת עצמו חזר פעמים רבות (וגם באוני מישלחת-הירוקים, ערב הגיהמולה, כשיחה שי נמשכה חמש שעות) על נכונות אש"ף להשתתף בוועידה אצל הצדדים — דבר שהיה מהווה הכרה הדרית דה-פאקטו.

ישראל מסרבת, מסרבת בתוקף, נדי

כל עשר שנות כהונתי ככנסת לא ראיתי גלים כאלה של פחד והיסטריה מצדדים את המישכן.

הסדרנים היו ככוננות קרבית עליונה, מכי שירייקשור טירטור, ח"כי הימין השתוללו, והיונים התחפרו כשפנים באדמה, במליאה התי פתחה תיגרת-ירדים, והעיוטנאים נרדפו עד צוואר.

כל זה בגלל ביקור של שליטה בחי רים ובחורה אחת — הירוקים, זה אומר דרשני.

מה גרם להתפרצות חסרת-תקדים זו של תבהלה אישית ומוסרית?

הירוקים הם גרמנים, אבל הכנסת כבר אירחה מישלחות גרמניות בלא-ספור, תמיד נמצאו כמה ח"כים שהתנגדו לכך, אך מעולם לא היתה תקרית.

טענו שהירוקים הם, לא עלינו, אנטי-שמשים, נאצים-לשעבר, חומים, וזהו שטות גמורה, אך גם אילו היה זה נכון, אין בכך הסבר, הכנסת קיבלה ברוב כבוד את פראנצ'יווף שטראוס, מי שהיה חבר רשום בפלוגות-הסער הנאציות, לאומן ימני-קיצוני גם בהווה.

ובפמלייתו של הקאנצלר הלמוט קול מא לא מכבר לכנסת אידיאולוג נאצי מדוסלם, אדם שכתב מאמרים בביטאון הרשמי של אדולף היטלר, ושהמשיך לכתוב בעיתונים ניאצי-נאציים גם זמן רב לאחר מכן.

הירוקים דוגלים בפיתרון מדיני שאינו מקובל על ממשלת-ישראל, הם מציעים מדינה פלסי טינית לצד ישראל, הידברות עם אש"ף, ומה עוד, אך לפני שבועיים בלבד ביקרה בכנסת מישלחת של המפלגה הקומוניסטית האיתלקית, הדוגלת באותו הפיתרון כדריק, היא התקבלה בכבוד, נפגשה עם הסיעות השונות ואיש לא שם כמעט לב לנוכחותה.

הירוקים מיימים בגרמניה על המיסוד הי קיים, אין הם עוזרים עניבות כבונרסטאג, והם העמידו עצמם על שולחנותיהם כאולם-המליך אה, אז מה? ממתי מופקדים אנחנו על שמירת הלא הגרמני?

אם כל ההסברים האלה אינם מסי בירים דבר, מוכרחה להיות סיבה אחר רת, עמוקה הרבה יותר, לפחד הזה שנפל בכנסת על הכל.

בה נמשיך לחפש, מה הפחד כליכך?

הרי הם לא באו לשים פצצה, איש לא חשד שמה יבצעו בכנסת פיגוע, גם התכרה שלא הורשתה לעבור את גשר אלנבי, בריגיטה היינריך, נטשה את דרך הטרור לפני 11 שנים, הירוקים מפורסמים בהתנגדותם הטוטאלית לכל אלימות.

הם בסך-הכל רצו להידבר, הם — רגע! עצורי! סטופ!

הבה נקרא את הפסוק האחרון שנית, הם בסך-הכל רצו להידבר.

אולי טמון כאן סוד התבהלה? אילו זהו בדיק הדבר שהפחיד?

אולי נכון שהישראלי המצוי, שאינו פוחד מפני פיגועים ומעשי-טרור, מיטעניצד ויריות, פוחד דווקא מפני הדבר האחד הזה — **ה הידברות?**

רגע הראשון זה נשמע כמטורף, אך ככל שמתעמקים בסוגיה זו, כן גוברת המסקנה שאכן כאן קנור הכלב.

ישראל מובנה למיחממות, למערכות טרור, למאבקים בינלאומיים, לכל, רק לדבר אחד אין היא מוכנה: לקיים הו שיח, להידבר.

על מה נטוש כרגע הוויכוח הבינלאומי? מה מבקשים מישראל רוב ידודותיה, באדיבות ובהי ציפה, וכל שאר המדינות בגסות ובפה מלא?